

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Foltase, soudce Jana Kratochvíla a soudkyně Jitky Zavřelové ve věci žalobce: **Y. A.**, zastoupen Mgr. Martinou Sklenskou, advokátkou se sídlem Moravské náměstí 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2024, čj. OAM-1097/ZA-ZA12-VL14-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 3. 2025, čj. 33 Az 19/2024-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 7. 2024 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji svým rozsudkem ze dne 18. 3. 2025 zamítl.

[2] Žalobce je občanem Turecké republiky a příslušníkem kurdské menšiny. Žádost o mezinárodní ochranu podal dne 9. 8. 2023 ještě jako nezletilý. Učinil tak poté, co na území České republiky vstoupil nelegálně. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu, že se cítí být jako Kurd diskriminován. Tento důvod konkretizoval tak, že je těžké si jako Kurd najít práci; současně však připustil, že legálně lze v Turecku pracovat až od 18 let. Žalobce rovněž uvedl, že byl v minulosti slovně napadán od Turků pro svůj kurdský původ, neboť měl na sobě tričko se znakem svobody.

[3] Krajský soud ve svém rozsudku zdůraznil, že situací kurdské menšiny v Turecku se opakovaně zabývala judikatura správních soudů. Podle ní sice Kurdové v Turecku prokazatelně čelí významným nesnázím, ty však bez přistoupení dalších azylově relevantních skutečností nedosahují intenzity pronásledování podle § 12 zákona o azylu ani vážné újmy podle § 14a téhož zákona. V případě žalobce nejsou takové relevantní azylové

důvody dány. Konkrétně krajský soud poukázal na to, že žalobce nebyl plnoletý, a proto z jeho dosavadní zkušenosti se sháněním zaměstnání nelze dovozovat zásadní závěry o možnostech Kurdů na trhu práce. Z informací o stavu v zemi původu, které soud považoval za dostatečně aktuální a konkrétní, přitom plyne, že Kurdové se stěhují za práci do větších měst. Je navíc třeba odlišovat státem tolerovanou nebo řízenou diskriminaci od diskriminace v soukromoprávních vztazích, na kterou žalobce poukazuje. Podle zpráv o zemi původu nelze státem řízenou diskriminaci Kurdů v Turecku prokázat.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně namítl, že soud neměl dostatečné důkazy pro svůj závěr, že nelze prokázat státem řízenou diskriminaci. Soudu vytýká, že neobstaral žádnou zprávu zaměřenou na postavení Kurdů ve společnosti a možnost realizace jejich základních práv. Poukázal na usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. 4. 2025 o zprávách Evropské komise o Turecku za roky 2023 a 2024, která reaguje na výzvu ke složení zbraní Stranou práv pracujících (PKK), zdůrazňuje potřebu prosazovat lidská práva pro všechny občany včetně Kurdů a vyjadřuje politování nad pokračujícími politickými represemi, soudní šikanou a omezováním kulturních a jazykových práv kurdských občanů.

[5] Žalovaný navrhl odmítnout kasační stížnost pro nepřijatelnost, eventuálně ji zamítnout.

[6] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[7] Žádný z těchto případů není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[8] Nejvyšší správní soud se již opakovaně zabýval postavením kurdské menšiny v Turecku. Z jeho judikatury vyplývá, že ačkoli situace Kurdů v Turecku není optimální, nelze bez dalšího tvrdit, že již samotnou příslušností k této menšině by byla naplněna intenzita pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona (např. rozsudek ze dne 11. 9. 2012, čj. 4 Azs 34/2011-154, usnesení ze dne 10. 12. 2015, čj. 9 Azs 250/2015-23, ze dne 21. 6. 2018, čj. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, čj. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, čj. 8 Azs 352/2018-46, ze dne 14. 1. 2022, čj. 2 Azs 240/2021-27, ze dne 30. 8. 2023, čj. 1 Azs 129/2023-29 či ze dne 20. 6. 2024, čj. 1 Azs 53/2024-31). Azylově relevantní mohou být typicky až opodstatněné obavy politicky aktivních členů kurdské menšiny či účastníků pokusu o převrat z roku 2016 (např. usnesení NSS ze dne 14. 12. 2022, čj. 2 Azs 48/2022-35 a judikatura tam citovaná, či rozsudek ze dne 27. 10. 2020, čj. 10 Azs 235/2020-35).

[9] Ani obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob v zemi původu nejsou bez dalšího azylově relevantním důvodem (rozsudky NSS ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48, či ze dne 30. 6. 2005, čj. 4 Azs 440/2004-53). Z judikatury plyne, že cizinec musí hrozící újmu ze strany soukromých osob nejen hodnověrně tvrdit (např. rozsudek NSS ze dne 6. 1. 2021, čj. 5 Azs 61/2020-30), ale též prokázat, že se bez úspěchu pokusil využít ochrany ve státě původu, respektive že stát původu cizince není schopen nebo ochoten poskytnout před pronásledováním nebo vážnou újmu ochranu, tj. neučinil či neučiní přiměřené kroky k jejich zabránění (rozsudky NSS ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62, či ze dne 26. 10. 2007, čj. 2 Azs 66/2007-79).

[10] Rovněž k otázce zjišťování skutkového stavu při rozhodování o žádostech o mezinárodní ochranu již existuje ustálená judikatura. Podle ní správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (rozsudek ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003-41, či usnesení ze dne 19. 10. 2020, čj. 4 Azs 277/2018-60). Klíčovým zdrojem informací je tedy primárně azylový příběh vylíčený žadatelem (např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, čj. 6 Azs 109/2019-74, či usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, čj. 9 Azs 1/2013-38). Posouzení možnosti pronásledování či reálného nebezpečí vážné újmy přitom musí správní orgán provést na základě věrohodných, objektivních, přesných a aktuálních informací o zemi původu (např. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2008, čj. 5 Azs 55/2008-71, či ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS).

[11] K řešení všech stěžovatelem nastolených otázek tedy již existuje ustálená judikatura. Nejvyšší správní soud neshledal tuto judikaturu rozpornou. Rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by se krajský soud v napadeném rozsudku dopustil *zásadního* pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Rozhodnutí žalovaného a krajského soudu má oporu ve správním a soudním spise a reflektuje závěry citované judikatury. Informace o zemi původu, z nich žalovaný a krajský soud vyšly, svojí podrobností a zaměřením odpovídající důvodům, pro které stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu. Ostatně, i stěžovatelem zmiňované usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. 4. 2025 pouze obecně potvrzuje, že Kurdové v Turecku prokazatelně čelí významným nesnázím. To však v souladu s výše citovanou judikaturou ještě samo o sobě nepředstavuje dostatečný azylově relevantní důvod. Stěžovatel neuvedl žádné okolnosti, které by mohly vést k závěru, že právě mu hrozí v Turecku individuální nebezpečí pronásledování nebo hrozba vážné újmy. Případ stěžovatele se s ohledem na jím zmiňované obtíže při nacházení práce (navíc v době jeho nezletilosti, kdy, jak sám připustil, práci legálně ještě vykonávat nemohl) a riziko diskriminace v soukromoprávních vztazích nijak nevymyká situaci ostatních příslušníků kurdské národnosti žijících v Turecku.

[12] Konečně ve vztahu ke stěžovatelem blíže nekonkretizovanému důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. NSS uvádí, že neshledal, že by napadený rozsudek krajského soudu trpěl vadou nepřezkoumatelnosti. Vypořádání jádra vznesené argumentace krajským soudem odpovídá požadavkům ustálené judikatury NSS (k tomu srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74).

[13] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, či usnesení ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Proto mu NSS náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. srpna 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu